

Alegerile prezidențiale rusești organizate în regiunea transnistreană: asigurarea dreptului la vot sau limitarea suveranității Republicii Moldova?

Pe 17 martie 2024, locuitorii regiunii transnistrene a Republicii Moldova vor fi chemați la cele 6 secții de votare, care vor fi deschise pe teritoriul temporar ocupat al țării pentru alegerea președintelui Federației Ruse. Acest lucru se întâmplă fără acordul autorităților constituționale, care au permis să fie deschisă doar o singură secție de votare pe teritoriul Republicii Moldova, la Ambasada Federației Ruse de la Chișinău. Refuzul autorităților ruse de a se conforma cu poziția Chișinăului a fost catalogat drept inacceptabil de Ministrul afacerilor externe, Mihai Popșoi [\[1\]](#).

Decizia de a deschide secții de votare pe teritoriul regiunii transnistrene, în pofida protestului autorităților moldovenești, completează registrul larg de abuzuri comise de Federația Rusă în raport cu integritatea, suveranitatea și inviolabilitatea teritoriului Republicii Moldova și evidențiază din nou că autoritățile ruse consideră că ar avea dreptul să acționeze pe teritoriul Republicii Moldova după cum doresc.

Acest fapt nu ne surprinde, pentru că nu ne aflăm la primele alegeri prezidențiale rusești organizate în stânga Nistrului și mun. Bender. Înainte de a prezenta ce urmăresc de fapt autoritățile ruse prin organizarea acestor alegeri în regiunea transnistreană și de ce retorica lor este eronată, propun să

aruncăm o privire asupra datelor de mai jos, privind scrutinele prezidențiale anterioare organizate de Federația Rusă în regiunea transnistreană a Republicii Moldova.

Alegerile prezidențiale ruse din 2024 (date preliminare)

- 6 secții de votare (trei în Tiraspol și câte una în Bender, Râbnița și Grigoriopol)[\[ii\]](#)
- 250. 000 de cetățeni ruși din regiunea transnistreană sunt așteptați la secțiile de votare, conform autorităților ruse

Alegerile prezidențiale ruse din 2018

- 24 secții de votare (zece în Tiraspol, șase în Bender, câte două în Râbnița și Dubăsari, câte una în Grigoriopol, Slobozia, Camenca și Dnestrovsc)[\[iii\]](#)
- 73.947 de persoane au participat la alegeri (prezență record)[\[iv\]](#)
- 96,4%^[1] dintre alegători au votat pentru Vladimir Putin[\[v\]](#)
- 87 de observatori din Camera Civică a Federației Ruse au monitorizat alegerile[\[vi\]](#)
- Cel puțin 8 mii de buletine de vot au fost distribuite pentru fiecare secție de votare, adică aproximativ 192.000 în total[\[vii\]](#)

Alegerile prezidențiale ruse din 2012

- 24 secții de votare (zece în Tiraspol, șase în Bender, câte două în Râbnița și Dubăsari, câte una în Grigoriopol, Slobozia, Camenca și Dnestrovsc)[\[viii\]](#)
- 50.368 de persoane au participat la alegeri[\[ix\]](#)
- 85% dintre alegători au votat pentru Vladimir Putin[\[x\]](#)

Alegerile prezidențiale ruse din 2008

- 23 secții de votare (zece în Tiraspol, șase în Bender, câte două în Râbnița și Dubăsari, câte una în

Grigoriopol, Slobozia și Dnestrovsc)[\[xi\]](#)

- 46.070 de persoane au participat la alegeri[\[xii\]](#)
- 87,6% dintre alegători au votat pentru Dmitri Medvedev[\[xiii\]](#)

„Apărarea drepturilor și intereselor celor 250.000 de cetățeni ruși din Moldova”: ce se ascunde în spatele acestei retorici a Federației Ruse?

Autoritățile Federației Ruse justifică organizarea alegerilor prezidențiale rusești în teritoriul necontrolat al Republicii Moldova printr-o retorică manipulatorie și cinică. În termeni specifici, organizarea alegerilor prezidențiale ruse în regiunea transnistreană este mascată sub eticheta „apărării drepturilor și intereselor” celor 250.000 de cetățeni ruși din regiunea transnistreană, inclusiv dreptul la vot[\[xiv\]](#).

Cataloghez această retorică drept manipulatorie și cinică din următoarele considerente:

- În regiunea transnistreană a Republicii Moldova locuiesc 357.534 de cetățeni moldoveni (peste 90% din populația regiunii)[\[xv\]](#) ale căror drepturi și libertăți sunt încălcate sistematic de structurile transnistrene, controlate de autoritățile Federației Ruse din 1992. Pentru ca locuitorii regiunii să se bucure de un climat democratic și de respectarea drepturilor omului, Federația Rusă trebuie să renunțe la prezența sa militară în stânga Nistrului, la controlul substanțial exercitat asupra structurilor transnistrene, la campaniile de dezinformare și mașinăria de propagandă.
- Deși autoritățile ruse au declarat că poartă răspundere pentru cetățenii ruși din regiunea transnistreană[\[xvi\]](#), atunci când structurile transnistrene, controlate de Federația Rusă, comit încălcări grave ale drepturilor omului, inclusiv în raport cu cetățenii ruși din regiune, acestea se eschivează de responsabilitate și declară că e problema voastră internă. Această

discrepanță subliniază duplicitatea autorităților ruse în ceea ce privește problematica transnistreană.

- Din 2004 până în prezent, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a găsit Federația Rusă responsabilă de abuzuri și violări grave ale drepturilor omului în 52 de hotărâri [\[xvii\]](#), care vizează cauze din regiunea transnistreană. Neexecutarea principială a acestor hotărâri evidențiază că interesul Federației Ruse în ceea ce privește apărarea drepturilor locuitorilor regiunii transnistrene este mai degrabă un instrument de manipulare, decât o preocupare reală și autentică pentru drepturile fundamentale ale omului.
- Deși ambasadorul rus la Chișinău a afirmat că dreptul la vot este inalienabil și sarcina misiunii diplomatice rusești este să acționeze în concordanță cu drepturile și interesele cetățenilor ruși, nu a condamnat niciodată acțiunile ilegale [\[xviii\]](#) [\[xix\]](#) întreprinse de structurile transnistrene pentru a împiedica desfășurarea scrutinelor electorale moldovenești în Zona de Securitate și regiunea transnistreană, la care participă alegători care dețin atât cetățenia rusă, cât și pe cea moldovenească.
- Emiterea pașapoartelor rusești locuitorilor regiunii transnistrene, printr-o procedură simplificată, face parte din obiectivele de politică externă ale Federației Ruse. Pașapoartele rusești au fost oferite rapid, pe bandă rulantă, inclusiv locuitorilor din teritoriile temporar ocupate ale Ucrainei și Georgiei. Existența a zeci/sute de mii de cetățeni ruși în aceste teritorii servește drept pretext pentru acțiuni de destabilizare, sau chiar militare, împotriva țărilor vecine [\[xx\]](#). Totul sub pretextul „apărării drepturilor și intereselor cetățenilor ruși” din afara granițelor Rusiei.
- În final, autoritățile ruse nu pot pretinde că scopul pe care-l urmăresc este asigurarea dreptului la vot, pentru că scrutinele electorale rusești nu reprezintă procese democratice, libere, transparente și incluzive (a se

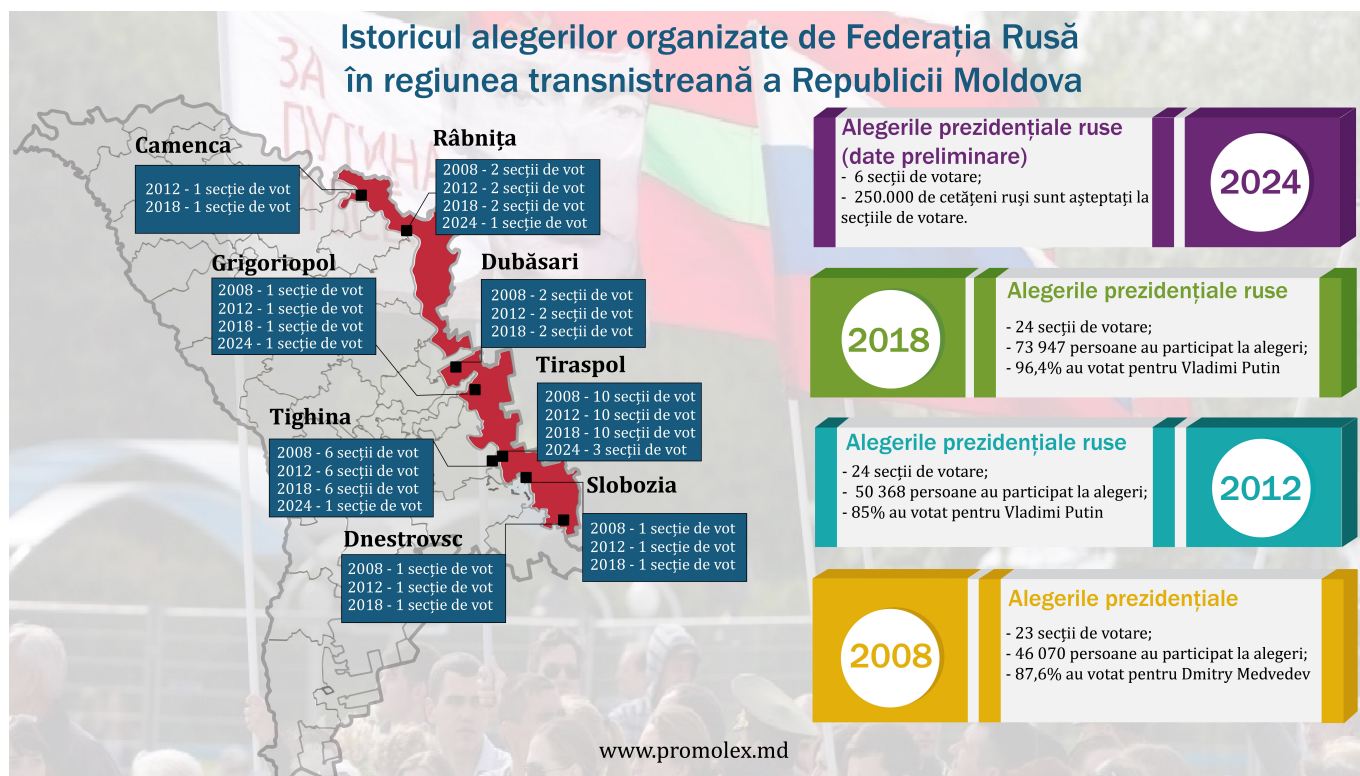
vedea *Election Vulnerability Index* publicat de Freedom House)[\[xxi\]](#). La fel, locuitorilor regiunii transnistrene nu le este garantat dreptul la alegeri libere și corecte de structurile transnistrene, controlate de Federația Rusă[\[xxii\]](#).

La ce servesc de fapt alegerile organizate de Federația Rusă în regiunea transnistreană?

Organizarea alegerilor prezidențiale ruse în regiunea transnistreană, sub eticheta aparent acceptabilă a „apărării drepturilor și intereselor cetățenilor ruși”, urmărește de fapt atingerea unor avantaje politice. Analizând atent modul în care a fost prezentată participarea alegătorilor din stânga Nistrului și mun. Bender, precum și rezultatele voturilor, devine evident că scopul acestor alegeri este legitimarea următoarelor idei: (1) populația regiunii este o națiune temeinic rusească și, firesc, își dorește cu înverșunare să facă parte din Federația Rusă, (2) este legitim ca Rusia să pretindă la o sferă de influență în Republica Moldova și (3) populația de pe malul stâng al Nistrului are viziuni, interese și opțiuni politice ireconciliabile, fundamental diferite de cele ale locuitorilor de pe malul drept, motiv pentru care trebuie să-i fie asigurat dreptul de a-și decide soarta independent. De asemenea, participarea locuitorilor regiunii transnistrene la aceste alegeri și rezultatele voturilor sunt menite să justifice prezența forțelor militare ruse în regiunea transnistreană, care sunt portretizate drept un „garant al securității”.

La fel de important de menționat este faptul că, în contextul alegerilor prezidențiale ruse din 2018, liderul regiunii transnistrene, Vadim Krasnoselski, a declarat că aceste alegeri au fost un „mic referendum reușit” pentru regiunea transnistreană[\[xxiii\]](#). Ministerul rus de Externe și Ambasada Federației Ruse la Chișinău nu au contrazis această interpretare, din motive lesne de înțeles. Această narațiune reprezintă o gravă încălcare a principiilor de drept

internațional și este incompatibilă cu ceea ce țările civilizate consideră acceptabil. Prin acest discurs se consolidează revizionismul rusesc și se legitimează dreptul și pretenția Federației Ruse de a acționa după bunul plac cu vecinii mai mici și de a anexa teritorii, mai ales dacă acolo există etnici ruși sau vorbitori de rusă.

---

[i] Europa Liberă Moldova. 2024. „Rusia nu va renunța la decizia de a deschide șase secții de votare în Transnistria, sugerează ambasadorul rus de la Chișinău”. *Europa Liberă Moldova*, 12 martie. <https://moldova.europalibera.org/a/rusia-nu-va-renunta-la-decizia-de-a-deschide-sase-sectii-de-votare-in-transnistria-sugereaza-ambasadorul-rus-de-la-chisinau/32858269.html>. Accesat în 12.03.2024.

[iii] Știri din Transnistria. 2024. „Alegerea președintelui Federației Ruse la 17 martie 2024”. *Știri din Transnistria*, 12 martie.

<https://novostipmr.com/ru/news/24-03-12/vybory-prezidenta-rossiyskoy-federacii-17-marta-2024-goda>. Accesat în 12.03.2024.

[iii] Știri din Transnistria. 2018. „Votul la alegerile prezidențiale din Rusia s-a încheiat în Transnistria”. *Știri din Transnistria*, 18 martie. <https://novostipmr.com/ru/news/18-03-18/v-pridnestrove-zavershilos-golosovanie-na-vyborah-prezidenta-rf>. Accesat în 12.03.2024.

[iv] „compania de televiziune și radio de stat transnistreană”. 2018. „Transnistria a înregistrat prezență record la alegerile prezidențiale din Rusia”. <https://radio.pgtrk.com/news/190318/na-vyborah-prezidenta-rossii-pridnestrove-pokazalo-rekordnuyu-yavku>. Accesat în 12.03.2024.

[v] Știri din Transnistria. 2018. „96,4% dintre alegători l-au votat pe Putin în Transnistria”. *Știri din Transnistria*, 19 martie. <https://novostipmr.com/ru/news/18-03-19/za-putina-v-pridnestrove-proglosovali-964-izbirateley>. Accesat în 12.03.2024.

[vi] „comisia electorală centrală a rmn”. 2018. „Despre rezultatele alegerilor din Rusia în primul transnistrean”. <https://www.cikpmr.com/novosti-old-cik/ob-itogakh-rossijskikh-vyborov-na-pervom-pridnestrovskom.html>. Accesat în 12.03.2024.

[vii] „compania de televiziune și radio de stat transnistreană”. 2018. „Fiecare secție de votare din rmn va primi cel puțin 8 mii de buletine de vot până pe 18 martie”. <https://radio.pgtrk.com/news/260218/kazhdyy-izbiratelnyy-uchastok-v-pmr-k-18-marta-poluchit-ne-menee-8-tysyach-byulleteney>. Accesat în 12.03.2024.

[viii] Moskalenko, Nicolai. 2012. „Arhivă: transnistrenii vor putea participa la alegerile liderului Federației Ruse”. *RIA „Ziua nouă”*, 28 februarie. <https://newdaynews.ru/pmr/375097.html>. Accesat în 12.03.2024

[ix] „comisia electorală centrală a rmn”. 2018. „Despre rezultatele alegerilor ruse în comunitatea științifică”. <https://www.cikpmr.com/novosti-old-cik/ob-itogakh-rossijskikh-vyborov-v-nauchnom-soobshchestve.html>. Accesat în 12.03.2024.

[x] Știri din Transnistria. 2018. „Comisia Electorală Centrală a Rusiei a anunțat rezultatele votului”. *Știri din Transnistria*, 23 martie. <https://novostipmr.com/ru/news/18-03-23/na-vyborah-prezidenta-rf-vladimir-putin-nabral-7669-golosov>. Accesat în 12.03.2024.

[xi] Matveev, Dmitri. 2008. „Arhivă: Peste 87% dintre rușii transnistreni au votat pentru Dmitri Medvedev”. RIA „Ziua nouă”, 3 martie. <https://newdaynews.ru/pmr/167140.html>. Accesat în 12.03.2024.

[xii] Ibidem

[xiii] Ibidem

[xiv] Europa Liberă Moldova. 2024. „Rusia nu va renunța la decizia de a deschide șase secții de votare în Transnistria, sugerează ambasadorul rus de la Chișinău”. *Europa Liberă Moldova*, 12 martie. <https://moldova.europalibera.org/a/rusia-nu-va-renunta-la-decizia-de-a-deschide-sase-sectii-de-votare-in-transnistria-sugereaza-ambasadorul-rus-de-la-chisinau/32858269.html>. Accesat în 12.03.2024.

[xv] Guvernul Republicii Moldova. Biroul Politici de Reintegrare. 2024. „Peste 357 mii de locuitori din regiunea transnistreană sunt cetățeni ai Republicii Moldova”. <https://gov.md/ro/content/peste-357-mii-de-locuitori-din-regiunea-transnistreana-sunt-cetateni-ai-republicii-moldova>. Accesat în 12.03.2024.

[xvi] PRO TV Chișinău. 2023. „Serghei Lavrov: Federația Rusă poartă responsabilitatea pentru cetățenii ruși din Transnistria”. *PRO TV*, 28 martie.

<https://protv.md/actualitate/serghei-lavrov-federatia-rusa-poarta-responsabilitatea-pentru-cetatenii-rusi-din-transnistria-2648340.html>. Accesat în 12.03.2024.

[xvii] Tabaranu, Irina. 2023. „Hotărârea CtEDO în cazul Ilașcu. De ce și la 19 ani de la pronunțare rămâne a fi cea mai importantă”. *Zona de Securitate*, 8 iulie. <https://zonadesecuritate.md/hotararea-ctedo-in-cazul-ilascu-de-ce-si-la-19-ani-de-la-pronuntare-ramane-a-fi-cea-mai-importanta/>. Accesat în 12.03.2024.

[xviii] IPN Agenție de Presă. 2010. „La Corjova nu va fi deschisă secție de votare”. *IPN*, 23 noiembrie. https://www.ipn.md/ro/la-corjova-nu-va-fi-deschisa-sectie-de-votare-7965_986667.html. Accesat în 12.03.2024.

[xix] Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova. (fără dată). „Riscuri la adresa securității naționale în contextul viitorului scrutin parlamentar”. <https://www.sis.md/ro/content/riscuri-la-adresa-securit%C4%83%C8%9Bii-na%C8%9Bionale-%C3%AEen-contextul-viitorului-scrutin-parlamentar>. Accesat în 12.03.2024.

[xx] Euronews. 2022. „Russia has issued 720,000 fast-track passports in separatist-held areas of eastern Ukraine”. *Euronews*, 17 februarie. <https://www.euronews.com/2022/02/17/russia-has-issued-720-000-fast-track-passports-in-separatist-held-areas-of-eastern-ukraine>. Accesat în 13.03.2024.

[xxi] Freedom House. (fără dată). „Election Watch for the Digital Age. Tracking the intersection of elections, internet platforms, and human rights around the world”. <https://freedomhouse.org/report/election-watch-digital-age>. Accesat în 12.03.2024.

[xxii] Freedom House. „Freedom in the World 2023: Transnistria”. <https://freedomhouse.org/country/transnistria/freedom-world/20>

23. Accesat în 12.03.2024.

[xxiii] Știri din Transnistria. 2018. „Vadim Krasnoselsky: Cetățenii văd, în primul rând, stabilitate în actualul președinte al Rusiei”. *Știri din Transnistria*, 20 martie. <https://novostipmr.com/ru/news/18-03-20/vadim-krasnoselskiy-v-deystvuyushchem-prezidente-rossii-grazhdane>. Accesat în 13.03.2024.